

Kauw Met tien territoria lijkt de Kauw duidelijk toegenomen als broedvogel. Mogelijk speelt bij de toename een andere manier van inventariseren een rol. De landelijke trend van de Kauw sinds 1990 is namelijk stabiel.

Zwarte Kraai De Zwarte Kraai is fors toegenomen vergeleken met de vorige inventarisatie. Ook in de jaren zeventig en tachtig waren veel minder territoria van de Zwarte Kraai aanwezig. Mogelijk speelt bij het relatief grote verschil in aantal van deze wat lastig te inventariseren soort een andere manier van tellen een rol. In de rest van Nederland gaat het goed met de Zwarte Kraai. De BMP-index nam sinds 1990 toe met circa 20%.

Vink Twee van de vijf vastgestelde territoria bevonden zich in De Slurf. In de jaren zeventig, maar vooral in de jaren veertig van de vorige eeuw, was de Vink een veel talrijker broedvogel in het park. Hoewel de Vink in toenemende mate in West-Nederland, inclusief urbane gebieden, als broedvogel voorkomt, valt van deze toename in het Vondelpark vreemd genoeg weinig te merken. Sinds 1990 is de landelijke BMP-index van de Vink met ruim 50% gestegen.

Groenling Met vier territoria is de Groenling duidelijk afgenomen. Dit contrasteert met de landelijke trend, die sinds 1990 sterk positief is, met een toename van circa 50%.

Conclusie Ondanks het grote aantal menselijke bezoekers komen in het Vondelpark anno 2010 nog steeds veel broedvogels voor. Zowel het aantal soorten (38) als het aantal territoria (615) is hoger dan bij eerdere inventarisaties werden gevonden. In het Vondelpark zijn in 2010 geen Rode Lijstsoorten als broedvogel vastgesteld. In de afgelopen zeventig jaar hebben zich enorme verschuivingen voorgedaan in de broedvogelstand in het park.

Literatuur

- Van Beusekom R., Huigen P., Hustings F., De Pater K. & Thissen J. (red.). 2005. Rode Lijst van Nederlandse broedvogels. Tirion uitgevers B.V., Baarn.
- Constandse D. 1998. Honderdtwintig jaar vogels en vogelaars in het Vondelpark (1877-1997). De Gierzwaluw jg. 36 (4): 3-26.
- Van Dijk A.J. 2004. Handleiding Broedvogel Monitoring Project (Broedvogelinventarisatie in proefvlakken). SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Van Dijk A.J., Boele A., Hustings F., Koffijberg K. & Plate C.L. 2010. Broedvogels in Nederland in 2008. SOVON-monitoringrapport 2010/01. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Van Groen F.M. 2010. Broedvogelinventarisaties in 2009. De Gierzwaluw jg. 47 (4): 10-20.
- Sierdsema H. 1995. Broedvogels en beheer. Het gebruik van broedvogelgegevens in het beheer van bos- en natuurterreinen. SOVON-onderzoeksrapport 1995/04. Staatsbosbeheerrapport 1995-1.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden.
- Stoffels J. & Van der Weijden W. 1981. Broedvogels Vondelpark 1976-1980. De Gierzwaluw jg. 19 (2).
- Van der Weijden W. 1983. Broedvogels van het Vondelpark 1982. De Gierzwaluw jg. 21 (1).
- Website Vrienden van het Vondelpark (vondelpark.tv).
- Website Wikipedia (wikipedia.nl).

Een weekendje Vlieland, de moeite waard!

Sanne Hirschler

Het is ergens in de eerste maanden van 2010 wanneer zich langzaam een plan vormt om eens een weekendexcursie te organiseren. De vorige vond alweer heel wat jaren geleden plaats dus het werd de hoogste tijd. De bestemming was snel gekozen: Vlieland. Niet al te ver weg en toch te ver om een dagje heen te kunnen. Daarnaast is Vlieland een aantrekkelijke bestemming in het najaar omdat het er dan wemelt van de (bijzondere) vogels.

Eenentwintig mensen hebben zich voor deze excursie opgegeven en drie mensen slapen samen met ons in onze accommodatie en vogelen gezellig mee. De meeste mensen vertrekken op vrijdag aan het einde van de dag. We nemen de laatste boot naar Vlieland en komen daar om half 9 aan. En we zijn niet de enigen. Dit weekend blijkt een Deception Tours weekend te zijn dus naast ons bevinden zich nog eens meer dan 200 vogelaars op het eiland! En die zijn allemaal op het eiland met één doel: het ontdekken en zien van bijzondere vogelsoorten.

Dat maakt het een bijzonder weekend, zeker in combinatie met het weer. Wanneer we aankomen regent het, op zaterdag staat er een harde noordenwind en op zondag is het bijna windstil en schijnt de zon. Dit betekent dan ook dat we ons zaterdagochtend eerst naar het strand begeven. Met deze wind is er een grote kans op een goede zeetrek en dat is altijd de moeite waard. We staan nog niet lang op het strand wanneer de eerste Jan-van-genten en Zwarte Zee-eenden langs vliegen. Ook Alken en Zeekoeten scheren dichtbij langs en de Roodkeelduikers laten zich mooi zien. Opeens horen we een gil: "Velduil!!!". We denken hem gemist te hebben wanneer hij opeens vlak voor ons langs over het strand vliegt. Prachtig!

Na een uur in de snoeiharde, koude wind te hebben gestaan, houden we het voor gezien. Het is tijd om de oostpunt van het eiland te bezoeken. Vanaf daar valt de groep in allerlei kleine groepjes uiteen. Voortdurend komen groepen elkaar tegen en er wordt gemengd en gewisseld. Iedereen vogelt dit weekend met iedereen.

Op het eiland wemelt het van de Kramsvogels, Zanglijsters, Koperwieken, Merels en Goudhaantjes. Het is niet alleen een gekwetter van jewelste vandaag, maar ook gaan overal mobiele telefoons af om nieuwe waarnemingen door te geven. Overal op het eiland treffen we verlaten groepjes fietsen aan. Vaak lukraak neergegoid, statieven nog achterop en de eigenaren

nergens te bekennen. Die zullen we achter één of ander vogeltje aan zijn gegaan. De mensen van Deception Tours doen goed werk; hun zoek levert ook onze groep leuke waarnemingen op. Strandleeuwerik, Taigaboomkruiper, Klapekster, Pestvogel en Witkopstaartmees zijn maar een paar van de vele soorten die we dit weekend zien. Er zitten meerdere Bladkoningen op het eiland, soms in één boom met Tjiftjaf en Goudhaan. Om de boom heen een grote groep vogelaars met verrekijkers en camera's.

Natuurlijk zien we ook veel 'normale' soorten die op een eiland als Vlieland te verwachten zijn. Verschillende soorten ganzen, Bergeenden, Bonte Strandlopers, Geelgors, Kanoet, grote groepen Kepen en vele andere soorten houden ons bezig. Zowel op zaterdag als op zondag wordt een overvliegende Ruigpootbuizerd gezien. Ook roofvogels als Sperwer, Havik en Slechtvalk ontbreken dit weekend niet. In de Kroonspolders zien we Goudplevieren, Zilverplevieren, Kluten, Beflijsters en veel watervogels.

De lijst van dit weekend lijkt niet op te houden. In totaal zien we 116 verschillende vogelsoorten en dan hebben we nog een paar (bijzondere) soorten gemist. 's Avonds in de accommodatie was er tijd en ruimte voor uitwisseling van verhalen en het bijhouden van de soortenlijst. Met 105 soorten op zaterdag en nog 11 extra soorten op zondag een leuke klus. Kortom: een geslaagd weekend met enthousiaste vogelaars en een heleboel vogelsoorten!

Soortenlijst Vlieland 15-17 oktober 2010

1	Roodkeelduiker	-	Fazant	59	Houtduif	-	Witkopstaartmees
2	Fuut	31	Wateral	60	Turkse Tortel	89	Baardman
3	Dodaars	32	Waterhoen	61	Velduil	90	Zwarte Mees
4	Jan-van-gent	33	Schalekster	62	Grote Bonte Specht	91	Koolmees
5	Aalscholver	34	Kluut	63	Veldleeuwerik	92	Pimpelmees
6	Blauwe Reiger	35	Kievit	64	Strandleeuwerik	93	Boomkruiper
7	Lepelaar	36	Goudplevier	65	Witte Kwikstaart	94	Taigaboomkruiper
8	Kleine Zwaan	37	Zilverplevier	66	Graspieper	95	Klapekster
9	Kolgans	38	Bontbekplevier	67	Boompieper	96	Geelgors
10	Grauwe Gans	39	Rosse Grutto	68	Waterpieper	97	Rietgors
11	Brandgans	40	Wulp	69	Oeverpieper	98	IJsgors
12	Rotgans	41	Tureluur	70	Winterkoning	99	Vink
13	Bergeend	42	Groenpootruiter	71	Heggenmus	100	Keep
14	Smient	43	Steenloper	72	Roodborst	101	Putter
15	Krakeend	44	Watersnip	73	Roodborsttapuit	102	Groenling
16	Wintertaling	45	Houtsnip	74	Paapje	103	Goudvink
17	Wilde Eend	46	Kanoet	75	Merel	104	Kruisbek
18	Pijlstaart	47	Drieteenstrandloper	76	Zanglijster	105	Sijs
19	Slobeend	48	Bonte Strandloper	77	Grote Lijster	106	Grote Barmsijs
20	Kuifeend	49	Kokmeeuw	78	Koperwiek	107	Kleine Barmsijs
21	Eider	50	Stormmeeuw	79	Kramsvogel	108	Kneu
22	Zwarte Zee-eend	51	Zilvermeeuw	80	Beflijster	109	Pestvogel
23	Middelste Zaagbek	52	Kleine Mantelmeeuw	81	Zwarte Roodstaart	110	Huismus
24	Blauwe Kiekendief	53	Grote Mantelmeeuw	82	Gekraagde Roodstaart	111	Spreeuw
25	Sperwer	54	Visdief	83	Tapuit	112	Gaai
26	Havik	55	Zwarte Stern	84	Tjiftjaf	113	Ekster
27	Buizerd	56	Alk	85	Zwartkop	114	Kauw
28	Ruigpootbuizerd	57	Zeekoet	86	Goudhaan	115	Zwarte Kraai
29	Torenvalk	-	Stadsduif	87	Bladkoning	116	Bonte Kraai
30	Slechtvalk	58	Holenduif	88	Staartmees		

Op zaterdag 2 oktober ging de Vogelwerkgroep Amsterdam (VWGA) op stap om vogels te tellen. In het kader van de Euro Birdwatch 2010, een initiatief van BirdLife International, deden wij dit samen met 105 andere vogelwerkgroepen in ons land. Landelijk werden er op ongeveer 150 verschillende plaatsen vogels geteld. In Europa deden circa 60.000 mensen mee in 31 landen bij 1115 tellingen. Dit jaar worden de resultaten gebruikt om bij de Europese Commissie aandacht te vragen voor het Europese en wereldwijde verlies van biodiversiteit.

FOTO: WILLIAM PRICE

Het doel van deze dag is samen te kijken naar *De Zanglijster staat op nummer 1*

trekvogels, ze te herkennen en de aantallen te noteren. De jaarlijkse najaarstrek van noord naar zuid door miljoenen vogels bereikt begin oktober zijn hoogtepunt. Tijdens voorgaande edities van dit evenement werden in Nederland al eens meer dan 650.000 vogels geteld. Het aantal getelde vogels is voor een belangrijk deel afhankelijk van het weer.

De VWGA organiseert al jaren lang een excursie op deze dag waarbij naast het tellen ook aandacht is voor het herkennen van gewone en bijzondere vogels. Eenieder is hierbij welkom. Ook voor iemand die weinig kennis heeft van vogels, is het een leuke bijeenkomst. Zo was er dit jaar de driejarige Nina Voorvelt die een mooie gele verrekijker bij zich had.

De telling vond plaats op de Vijfhoek. Er werd geteld vanaf het hoogste punt van de brug die toegang geeft tot het oostelijk deel van IJburg en die over de westpunt van de Vijfhoek loopt. De eerste tellers waren in het donker om 7.15 uur aanwezig. Het weer was grijs en regenachtig, de wind kwam uit het zuidwesten. Daardoor was de (zichtbare) trek gering. In de vroege ochtend was al duidelijk te horen dat er wel (zang)lijstertrek was. De 713 waargenomen Zanglijsters betekenen bijna een record. Slechts één keer eerder werden de afgelopen tien jaar meer Zanglijsters geteld op de Vijfhoek: 1.013 exemplaren op 15 oktober 2005.

De verrekijkers en telescopen werden veel gebruikt, evenals de bekkers koffie. De Zanglijsters bleven